

SeniorenCafé Bussum

Lieve leden,

Natuurlijk heeft u wel eens gehoord van de kruitfabriek in Muiden. Deze bestaat natuurlijk al geruime tijd niet meer, maar het leek ons leuk u hierover eens iets meer te vertellen. Muiden Chemie International zoals de fabriek officieel heette was voornamelijk bekend vanwege de regelmatige ontploffingen. Hier deed zich ook de grootste ontploffing buiten oorlogstijd voor.

Daarnaast is Muiden Chemie bekend geworden doordat de fabriek, onder leiding van directeur Wouter de Vries, vader van Peter R. de Vries, onderdeel was van het kruitkartel dat in de jaren tachtig, via valse bestemmingen, kruit leverde aan zowel Irak als Iran, die met elkaar in oorlog waren. Wij gaan een stuk

terug in de historie. Rond 1600 werd kruit gefabriceerd in zogenaamde kruitmolens. Er ging bij deze productie nog wel eens iets mis, waardoor de molen explodeerde. Dit was ook de reden dat de Gemeente Amsterdam besloot de productie te verplaatsen naar een molen in Muiden, genaamd de Krijgsman. Begin 1800 had Nederland nog twaalf kruitmolens. Na de ontploffing van de kruitmolen in Rotterdam werd in 1848 besloten de productie van kruit te concentreren in Muiden. In 1883 werd de fabriek volledig herbouwd met een stoommachine van 38 paardenkrachten als krachtbron. Begin 1883 vielen bij een ontploffing dertien doden en in 1886 nog eens twee toen een stoommachine explodeerde. Nederland bleef neutraal tijdens de Eerste Wereldoorlog en de kruitfabriek maakte enorme winsten. Ook in 1924 en 1925 vonden verschillende ontploffingen plaats. Van de wereldwijde crisis in de dertiger jaren had de kruitfabriek geen last, want de vraag naar kruit was wegens de komende oorlogshandelingen enorm gestegen. En de Tweede Wereldoorlog legde de fabriek ook geen windeieren, want daarna moest natuurlijk het wapenarsenaal weer op voorraad worden gebracht. Maar de ontploffingen bleven voortduren, als waren de oorzaken divers. Soms met en soms zonder slachtoffers. Zo explodeerde in juni 1963 'de Eendenkooi' waar 30.000 kilo explosieven waren opgeslagen. De wind stond gunstig en het was een afgelegen plek dus er vielen geen slachtoffers en de schade viel mee. In 1966 ontplofte de trotylfabriek (een andere explosieve stof te weten TNT), waarbij veel lichtgewonden vielen. De materiële schade in Muiden was echter enorm. In de wijk Zuidwest, in de volksmond 'de Klapwijk' genaamd, waren alle ruiten gesprongen en vele daken doorgezakt. Er ontstond vervolgens veel verzet tegen de kruitfabriek. Na nog enkele explosies in 1972 en 1983, waarbij steeds enkele doden vielen, besloot de Gemeente Muiden niet meer tot herbouw over te gaan en werd de opslag van munitie en een deel van de activiteiten verplaatst naar de Lauwersmeerpolder. Eind 2004 heeft men alle activiteiten gestaakt. De kruitfabriek in Muiden kent dus een zeer bewogen geschiedenis. Heeft u ook wel eens zo'n explosie gehoord? Ik wel; volgens mij wij het de ontploffing van 'de Eendenkooi' in 1963. Deze explosie was in Waterland, iets boven Amsterdam, te horen. En de reactie van mijn tante, bij wie ik toen verbleef, was onmiddellijk: "Dat is de kruitfabriek in Muiden."

Misschien zijn er wel leden uit Muiden tijdens ons SeniorenCafé. Leuk om dan te vernemen wat zij nog weten van deze bewogen periode. Wij zijn er iedere maandagmorgen vanaf 10.30 uur. Natuurlijk gaan wij ervan uit dat wij deze maanden op het terras zitten. En bij heel mooi weer, lekker onder de parasol. Schuift u ook aan?

Hartelijke groeten van uw gastvrouw:
Fenny Volmers, 06-53612729